

▼ حرف روز

مأموریت 210 روزه

«برهه حساس کنونی»، این عبارتی است که در ادبیات سیاسی ما زیاد به کار برده می‌شود و این روزها هم بعضاً به دستمایه طنز و گاه طعنه‌های سیاسی بدل شده است. اما واقعیت قضیه این است که نظام بین‌الملل و عرصه سیاسی عرصه ایستایی و ثبات نیست بلکه عرصه‌ای به شدت سیال و متغیر است. در این عرصه متغیر، تزاخم منافع بازیگران باعث می‌شود که هر روز ما شاهد یک تحول جدید باشیم. لذا «برهه حساس کنونی» نه یک طنز بلکه یک واقعیت است.

انتخابات اسفند 1402 هم شاید مصداق همین عبارت پر کاربرد باشد. کسانی که صحنه‌گردان حوادث سال گذشته بودند تلاش داشتند تا مردم به عنوان مهم‌ترین رکن نظام را از آن بگیرند. در این انتخابات هم قطعاً این جماعت سر جای خود نخواهند نشست و به هر کاری که دست‌شان برسد و برای‌شان ممکن باشد دست خواهند زد تا در انتخابات اخلاص ایجاد کنند؛ این اخلاص می‌تواند امنیتی باشد، یا رسانه‌ای و فکری و یا به واسطه هر ابزار دیگری.

در این بازی شطرنج هر مهره یک کارکرد دارد و آن کسی می‌تواند موفق باشد و طرف مقابل را کیش و مات کند که از همه مهره‌های خود بهترین استفاده را نماید. در بازی شطرنج اولین اصل داشتن یک راهبرد است. راهبرد انتخابات 1402 هم همان راهبرد چهارگانه‌ای است که رهبری در اول سال معین کردند؛ امنیت، رقابت، مشارکت و سلامت. در 210 روز آینده از وزیر و وکیل و رئیس گرفته تا هر شخص عادی در جامعه که دغدغه ایران و ایرانیت را دارد باید به برهم زدن بازی طرف مقابل و کیش و مات کردن آن بیندیشد. 2 روز دیگر نام‌نویسی‌ها شروع خواهد شد. اولین گام در این مأموریت 210 روزه دعوت کردن از کسانی است که صلاحیت و توانمندی این کار را دارند. افراد و جریان‌ها با توانمندی‌ها و بدنه اجتماعی که دارند می‌توانند به تنور انتخابات بدمند و بر گرمی آن بیفزایند.

البته این بازی تا شامگاه 11 اسفندماه و پایان سوت رأی‌گیری ادامه خواهد داشت. بازیکن خوب تا دقیقه 90 و حتی در وقت‌های اضافه می‌جنگند. در این جنگ تن به تن هر شخص یا جریانی که با قول و فعل و تقریرش به پر شور بودن انتخابات کمک کند سرباز وطن محسوب خواهد شد؛ خواه چپ باشد یا راست. هرکس هم در آتش اختلافات بدمد و تنور انتخابات را سرد کند تکمیل‌کننده بازی طرف مقابل است.

یعقوب ربیعی

▼ گزارش روز

کانون صرافای یا کانون دلالی؟

بعد از چند روز جدال لفظی بین بانک مرکزی و کانون صرافان، بانک مرکزی در بیانیه‌ای اعلام نمود که موافقت‌نامه تأسیس این کانون را ابطال کرده است. بانک مرکزی درباره مهم‌ترین تخلفات این کانون، به استنکاف از دستورات ابلاغی و عدم همکاری با این بانک اشاره کرده است. کانون صرافان به نوعی وظیفه مدیریت بازار غیررسمی ارز که در آن خرید و فروش‌های کم حجم ارز از طریق صرافای مجاز و حتی بازارهای زیرزمینی صورت می‌گیرد را دارد.

گزاره‌های تحلیلی: نرخ ارز مبنای محاسباتی و شاخص علامت‌دهی بسیار حساسی در اقتصاد می‌باشد. لذا عدم کنترل، ناهماهنگی یا کاهش نظارت نهادهای متولی موجب ایجاد تلاطم در کل اقتصاد و افزایش ریسک و ناطمینانی در بازار می‌گردد. بنابراین همه مسئولان در اتخاذ تصمیمات مربوطه باید این ملاحظه را مدنظر بگیرند. نظام ارزی به معنای وجود یک بازار عمیق و رقابتی می‌باشد که علامت‌دهی نرخ ارز در آن باید از طریق عوامل ذره‌ای متعدد (وجود بنگاه‌های عرضه‌کننده متعدد) در بازار صورت گیرد و بانک مرکزی در یک سازوکار استقلال نسبی، مرجعیت لازم و اهرم‌های مدنظر را برای مدیریت و نظارت بر بازار در اختیار گیرد. به عبارتی بانک مرکزی از یک‌سو باید تقویت‌کننده نهادهای بازار مثل کانون صرافان باشد تا بتواند بازار غیر رسمی و تقاضاهای خرد را کنترل کند و از سوی دیگر مواظب باشد تا مرجعیتش دچار اختلال نگردد. در واقع بانک مرکزی همزمان که مرجعیتش را حفظ می‌کند نباید حلقه وصل خود با بازار غیر رسمی و تقاضاهای خرد را قطع نماید.

نرخ ارز در ایران انعکاس‌دهنده تعامل نیروهای اقتصادی نیست، یا حداقل این نیروها وزن تأثیرگذاری ندارند و در هر دو سمت عرضه و تقاضای ارز، با مشکلاتی مواجه هستیم. در سمت عرضه، عمدتاً تک‌محصولی هستیم و درآمدها متأثر از درآمدهای نفتی و مشتقات آن است. در سمت تقاضا نیز سفته‌بازی و دخالت‌های عوامل غیر بازاری مانند کانال‌های تلگرامی وجود دارد. ضمن اینکه در یک جنگ تمام‌عیار اقتصادی قرار گرفته‌ایم که کانون این جنگ، نظام بانکی و شبکه تسویه کشور است.

اکنون در این شرایط که بازار ارز کشور حالت عادی ندارد و از بیرون کشور، مرتباً آماج حملات متعدد است، آیا می‌توان ارز را به بازار و چند نهاد و کانون حواله کرد تا نرخ آن در یک سازوکار ناقص تعیین شود؟! آیا می‌توان مدیریت نظام ارزی کشور را به چند نهاد و ساختار خصوصی واگذار نمود یا کنترلی بر عملکرد این نهادها نداشت؟

بدیهی است که در شرایط جنگ اقتصادی پررنگ‌تر کردن نقش بانک مرکزی، به عنوان فرمانده قرارگاه مرکزی دفاع از ارزش پول ملی، برای افزایش مرجعیت آن در بازار تصمیم درستی است. و همه نهادها و ساختارهای بازار باید زیر فرمان بانک مرکزی باشند، ولو تصمیمات سیاست‌گذار شایسته نقدهای جدی باشد. چرا که تبعات منفی آشفتگی و ناهماهنگی میان سیاست‌گذاران از تصمیمات نادرست آنان بیشتر است.

اگر بپذیریم بخشی از دلایل افزایش نرخ ارز، تقاضای کاذب و ناسالم است در این صورت کانون صرافان به عنوان متولی هدایت‌کننده قسمتی از تقاضا در بازار، نباید تصمیماتی خارج از سیاست‌های کلی بانک مرکزی اتخاذ نماید. چرا که هرگونه نقش‌آفرینی خارج از قوانین اعمالی بانک مرکزی، سیاست‌های کنترلی این بانک را مختل می‌کند. اما متأسفانه مشاهده می‌کردیم در برخی موارد اقدامات کانون صرافان علاوه بر اینکه رویکرد تقابلی به خود گرفته بود، در فضا سازی روانی نیز جنبه تضعیف سیاست‌گذار ارزی در کشور را داشت. این در حالی است که بانک مرکزی در خصوص همین ناهماهنگی کانون صرافان به دفعات تذکرات لازم را به این کانون ابلاغ داشت، اما رویکرد تقابلی به تصمیم جدی منجر شد. علی محمدی

▼ اخبار

اوکراین رو رها کن فکری به حال ما کن

سپاوش اردلان کارمند بی‌بی‌سی در متنی نوشته است: «باور نکردنی که ظرف 15 سال گذشته در بریتانیا، تعداد نیازمندان کمک‌های غذایی از 25 هزار نفر به 6/2 میلیون نفر رسیده. غم‌انگیزه که این کمک‌ها بخش کوچکی از 3/11 میلیون نفری رو پوشش میدهند که شب‌ها رو گرسنه می‌خوانند. این آمار در کنار سالی 10 میلیون تن دورریز غذا یعنی یک جای کار می‌لنگه». متنی که از اهالی فضای مجازی دور نماند. کاربری در نقد آن نوشته است: «چرا در انگلیس شعار نمی‌دهند «اوکراینی رو رها کن، فکری به حال ما کن»؟ چرا رسانه‌هایی مثل بی‌بی‌سی این نسخه را فقط برای ما می‌پیچند؟ ما باید شب و روز درباره خرج‌های دفاعی و کمک به همسایه‌های جنگ‌زده‌مان بحث و جنجال داشته باشیم، اما استعمارگرها صنایع نظامی و امنیتی‌شان را توسعه بدهند؟ با خیال آسوده‌تر دنیا را بچاپند؟»

ترس صهیونیست‌ها از توانایی حزب‌الله

وبسایت کانال 7 رژیم صهیونیستی نوشت: «این ایده که حزب‌الله 150 هزار موشک آماده شلیک به سمت رژیم صهیونیستی داشته باشد وحشتناک است، به راستی چگونه به اینجا رسیدیم؟ نصرالله یک مرد حرفه‌ای است و امروز از هر چه دارد استفاده می‌کند چون آماده نبرد است؛ زیرا زمان جنگ فرا رسیده و سال گذشته استقرار نیروها و مواضع در مرزها را به پایان رساند. جنگجویان او هم در نتیجه جنگ در سوریه بسیار ماهر هستند. نصرالله در مرزها، در مواضع دفاعی آماده است تا به پاسخ ما واکنش مناسب نشان دهد، در حالی که نیروهایش منتظر ساعت حمله هستند. موشک‌های حزب‌الله می‌تواند به شدت به رژیم صهیونیستی آسیب برساند و نیروی هوایی را تا حد زیادی فلج کند؛ ما از این نقطه‌ای که می‌توانستیم با کمترین خسارت از نبرد خارج شویم، عبور کرده‌ایم.»

رمزگشایی از یک نظرسنجی صهیونیستی

بر اساس گزارش پژوهشی جدیدی که روز سه‌شنبه توسط مرکز تحقیقاتی «پیو» منتشر شد، صهیونیست‌ها بر سر ماندن یا نماندن نتانیاهو دارای اختلاف شدید هستند، چنانچه 52 درصد نسبت به نتانیاهو نگاه منفی و 48 درصد نظر مثبت دارند. مهم‌ترین منازعه‌ای که صهیونیست‌ها نگران آن هستند، جدال میان جریان راست و چپ سیاسی است، جایی که 75 درصد مخاطبین می‌گویند شکاف میان دو جریان سنتی و سکولار، مهم‌ترین عامل تنش و تنازع در اراضی اشغالی است. گرچه نتانیاهو اطمینان داده که جنگ داخلی در کار نیست و کابینه‌اش قادر به کنترل منازعات است، اما افزایش معترضان، نشان از بطلان ادعای نتانیاهو دارد.

بانک‌های گستاخ

آصفری، نماینده مجلس گفت: «متأسفانه ما شاهد هستیم که بانک‌ها بیشتر به سمت بنگاه داری روی آورده‌اند تا اینکه به وظیفه ذاتی خودشان برای تأمین تسهیلات برای مردم عمل کنند. برخی از بانک‌ها بیش از 120 هزار میلیارد تومان وام‌های کلان پرداخت کرده‌اند و برای بازپرداخت آن با مشکل مواجه شده‌اند. در مقابل وقتی بانکی می‌خواهد 100 تا 200 میلیون تومان برای تأمین ودیعه مسکن و خرید مسکن و ساخت مسکن تسهیلات دهد، متأسفانه مردم را با اما و اگرهای جدی مواجه می‌کند و به وظیفه خودشان عمل نمی‌کنند.»

اقتدار در پهنه دریا

رزمایش اقتدار نیروی دریایی سپاه در شبکه‌های ضد ایرانی فارسی‌زبان بازتاب گسترده‌ای داشت. بی‌بی‌سی در تحلیل این رزمایش نوشت: «ایران با این مانور به آمریکا نشان می‌دهد که هنوز قدرت منطقه‌ای هست و تسلط کامل بر خلیج فارس و تنگه هرمز دارد.» گنارشناس رسانه سعودی اینترنشنال هم به این رزمایش واکنش نشان داده و گفت: «ایران توانسته هژمونی موفق منطقه‌ای ایجاد کند و آب‌های خلیج فارس را به طور کامل به کنترل خود درآورد! ایران با دکترین جنگی خود قدرت بازدارندگی آمریکا را دچار تحلیل کرده است.»

▼ اخبار کوتاه

◀ **داستان عجیب و غریب خودروهای وارداتی / 5 ماه از طرح فروش خودروهای وارداتی در سامانه یکپارچه گذشته و هیچ یک از 33 هزار نفری که در آن نام‌نویسی کرده‌اند خودرو تحویل نگرفته‌اند.** از این افراد 31/892 حتی نمی‌دانند چه خودرویی قرار است به دست‌شان برسد. تمامی ثبت‌نام‌کنندگان مبلغ 500 میلیون تومان بلوکه کرده بودند. این در حالیست که واردات خودرو با هدف آرام‌سازی بازار و متعادل کردن عرضه و تقاضا بوده است که تا به امروز انجام نشده است.

◀ **ترس‌هایی که ریخت /** فواد ایزدی استاد دانشگاه تهران در مصاحبه با رسانه عربی الشرق گفت: «مدتی است در واشنگتن این تحلیل وجود دارد که ایران دیگر ترسی از آمریکا ندارد و تا زمانی که این ترس ایجاد نشود، مقامات ایران به دستورات آمریکا تمکین نخواهند کرد. رزمایش ایران در خلیج فارس نمایش قدرت کشوری است که ده‌ها سال است تصمیم گرفته از هیچ کشوری نترسد.»

◀ **آواره‌ای که آواره‌تر شد /** دولت آلبانی، مریم رجوی سرکرده گروهک تروریستی را که چند ماه قبل از این کشور به فرانسه رفته بود، ممنوع‌الورود کرده و این حکم از سوی دادگاه ضدتروریسم پس از بررسی مستندات موجود مبنی بر هدایت اقدامات تروریستی توسط این گروهک در داخل ایران از خاک آلبانی صادر شده است.

◀ **باز هم در تیررس حزب‌الله /** هرتسی هالوی رئیس ستاد کل نیروهای مسلح رژیم صهیونیستی در بازدید مجدد از مرز لبنان در تیررس دوربین‌های حزب‌الله لبنان قرار گرفت. کاربران لبنانی نوشتند: «هالوی باز هم در تیررس حزب‌الله برای نابودی او، فقط یک گلوله کافی بود.»

◀ **صادرات ایران از دریچه اوپک /** جدیدترین گزارش اوپک نشان می‌دهد صادرات کالا و خدمات ایران در سال 2022 با رشد 17 میلیارد و 278 میلیون دلاری به 77/413 میلیارد دلار رسیده است که از این منظر پنجمین کشور در بین کشورهای اوپک است.

◀ **غیرعادی شدن عادی‌سازی /** نتایج جالب نظرسنجی یک مؤسسه در 2 سال 2020 و 2023 نشان می‌دهد میزان حمایت از تطبیع (عادی‌سازی با رژیم صهیونیستی) در دو کشور امارات و بحرین کاهش قائل توجهی داشته است.

◀ **قربانیان توسعه‌طلبی ناتو /** داگلاس مک‌گرگور مشاور سابق وزارت دفاع آمریکا در دوران ریاست‌جمهوری ترامپ گفته است، تلفات نیروهای مسلح اوکراین بین 300 تا 350 هزار تن است و صدها هزار نیرو هم زخمی شده‌اند.

◀ **احیا از راه دور /** روز گذشته کارخانه مخابرات راه دور ایران بعد از 14 سال، به دستور رئیس‌جمهور در مسیر احیا قرار گرفت.